

Handläggare
Kristofer Rogers
08-508 26 022**Till**
Trafiknämnden
2020-06-11

Genomförande av åtgärder vid gcm-passager. Slutredovisning

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner slutredovisning av projekt
”Genomförande av åtgärder vid gcm-passager”

Gunilla Glantz
FörvaltningschefMattias Lundberg
AvdelningschefJenny Carlsson
Enhetschef

Sammanfattning

Mellan 2017-2019 har ett antal åtgärder för säkrare gång-, cykel- och mopedpassager genomförts. Utgångspunkten har varit en prioritering av olycksdrabbade platser mellan gång- och cykeltrafikanter och motorfordon. Syftet med samtliga åtgärder har varit att minska antalet och allvarlighetsgraden av trafikolyckor för oskyddade trafikanter.

Trafiknämnden fattade 2017-02-02 genomförandebeslut för åtgärder på prioriterade gcm-passager som inte omfattats av annat projekt eller som legat långt fram i tiden i arbetet med hastighetsplanerna. Åtgärderna planerades att genomföras under 2017-2019 till en totalutgift om 7 mnkr. Kontoret såg ett behov av att genomföra fler åtgärder än vad som kunde inrymmas inom befintlig budget och skrev därför 2019-03-07 upp ett reviderat

genomförande beslut till trafiknämnden om 12 mnkr. Den totala utgiften för projektet slutade på 13,2 mnkr.

Bakgrund

Stockholm stads trafiksäkerhetsarbete grundas på Trafiksäkerhetsprogram för Stockholms stad som antogs av kommunfullmäktige 2010. Programmet beskriver hur staden ska fokusera och inrikta trafiksäkerhetsarbetet för att nå högsta möjliga effekt utifrån tillgängliga resurser. En revidering av trafiksäkerhetsprogrammet har påbörjats.

I trafiksäkerhetsarbetet lägger kontoret särskild vikt på miljöer med många utsatta trafikanter. Stadens trafiksäkerhetsprogram lyfter fram gående och cyklister som utsatta grupper i stockholmstrafiken. Många barn, äldre och personer med funktionsnedsättning tar sig fram som gående. Att säkra punkter där gående och cyklister korsar motorfordonstrafik har därför varit en viktig åtgärd för att förbättra säkerheten för dessa grupper.

Under sommaren 2015 genomförde trafikkontoret en inventering av stadens alla gång-, cykel- och mopedpassager. Trafikverkets klassificering användes som bedömningsgrund. Utifrån inventeringen samt kompletterande data (t ex olycksdata och hastighetsmätningar) har en prioriteringslista för gcm-passager som bör åtgärdas tagits fram. En hel del av de prioriterade gcm-passagerna åtgärdas inom befintliga projekt, framförallt i arbetet med hastighetsplanerna men även i arbetet med trafiksäkerhet utanför skolor, cykelprojekt och trafiksäkerhet vid passager över dubbla körfält.

2017-02-02 fattade trafiknämnden genomförandebeslut för åtgärder på gcm-passager som ligger högt upp på prioriteringslistan men som inte omfattas av annat projekt eller som ligger långt fram i tiden i arbetet med hastighetsplanerna. Åtgärderna planerades att genomföras under 2017-2019 till en totalutgift om 7 mnkr.

2019-03-07 fattade trafiknämnden ett reviderat genomförandebeslut för att kunna genomföra fler åtgärder inom projektet. Beslutet innebar en reviderad investeringsutgift om 12 mnkr under perioden 2017-2019.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Resultat/Genomförd lösning

Mellan 2017-2019 har projektet genomfört ett antal åtgärder för säkrare gcm-passager utifrån en prioritering av olycksdrabbade platser mellan gång- och cykeltrafikanter och motorfordon.

Åtgärder har genomförts på:

- Maltesholmsvägen/Ormängsgränd – en genomgående gång- och cykelbana och ett övergångsställe har hastighetssäkrats med busskuddar.
- Karlavägen/Grev Turegatan – gångbanan har byggts ut vid övergångsstället och väntyten för gångtrafikanter har därmed utökats, övergångsstället har hastighetssäkrats med busskuddar.
- Karlavägen/Artillerigatan – två övergångsställen har hastighetssäkrats med busskuddar.
- Östbergavägen vid Tussmötevägen (två passager) - två övergångsställen har hastighetssäkrats med busskuddar.
- Drottningholmsvägen väster om Lindhagensplan – gång- och cykelpassagen har förtydligats genom rödmarkering av cykelpassagen och varningsmärke om dubbelriktad cykelbana.
- Lindarängsvägen vid Valhallavägen – ny gång- och cykelpassage norr om cirkulationsplatsen vid Lindarängsvägens anslutning, den nya passagen har hastighetssäkrats genom upphöjning och fått en ny anslutning söderifrån. Övergångsstället på Valhallavägen väster om cirkulationsplatsen har hastighetssäkrats genom upphöjning, övergångsstället går över dubbla körfält. Körbanan förbi övergångsstället norr om mittallén på Valhallavägen smalnas av och medför att väntyten för gående och cyklister har utökas.
- Oxenstiernsgatan vid Linnégatan – breddad mittrefug vid övergångsställe över Oxenstiernsgatan och hastighetssäkring genom upphöjt övergångsställe, förtydligad körfältsindelning, cykling sker separerat från motorfordonstrafiken förbi passagen istället för i samma nivå som tidigare.
- Drottningholmsvägen öster om Lindhagensplan – hastighetssäkring av gång- och cykelpassage med busskuddar.

- Rålambshovsleden vid Lindhagensplan – förtydligad vägmarkering och vägmärke samt justering av kantstenslinjen i cirkulationen mellan Rålambshovsleden och Drottningholmsvägen östra.

Syftet med samtliga åtgärder som har genomförts inom projektet är att minska antalet och allvarlighetsgraden av trafikolyckor för oskyddade trafikanter. Projektet är ett av flera projekt som verkar mot att indikatorn, som återfinns i trafiksäkerhetsprogrammet, om säkra gcm-passager uppfylls.

Som exempel följer här bilder från några av de åtgärdade platserna.

Bild 1, Lindarängsvägen vid Valhallavägen – ny hastighetssäkrad gång- och cykelpassage

Bild 2, Oxenstiernsgatan vid Linnégatan – breddad refug och hastighetssäkring. Cykling sker separerat genom korsningen.

Bild 3, Karlavägen/Grev Turegatan – hastighetssäkring med busskuddar samt förbättrade väntytor för oskyddade trafikanter.

Bild 4, Drottningholmsvägen vid Lindhagensplan – hastighetsäkning av gång- och cykelpassage med busskuddar.

Bild 5, Lindhagensplan vid Råambshovsleden – förtydligad skyltning och justering av kantstenslinje.

Måluppfyllelse

Kontorets arbete för ökad trafiksäkerhet drivs utifrån "Trafiksäkerhetsprogram för Stockholms stad 2010-2020". Arbetet är inriktat mot två av de nio delmål som anges som viktiga för att styra mot det övergripande målet. Dessa två utvalda delmål (hastighetsefterlevnad och säkra huvudgator) är mål där kontoret har störst rådighet. Det återstår en hel del arbete

innan målen nås men genomförandet av detta projekt och andra trafiksäkerhetsprojekt har bidragit till att komma närmare måluppfyllelsen av delmålen hastighetsefterlevnad och säkra huvudgator.

Utifrån den inventering som trafikkontoret genomförde 2015 tillsammans med olycksdata och hastighetsmätningar har en lista med de 50 mest prioriterade gång- cykel och mopedpassagera tagits fram. Av dessa passager har hittills 17st åtgärdats varav 9st inom detta projekt. Under 2020 planeras, inom ramen för en rad andra projekt, åtgärder vid ytterligare 14st passager. 4st passager kommer åtgärdas inom projekt där byggstarten har skjutits fram några år. För de återstående 15 passagera, av de 50 mest prioriterade, saknas i dagsläget konkreta planer men flera kommer troligtvis att ingå i åtgärder kopplade till hastighetsplanerna.

Tillgänglighet

Trafiksäkerhetsarbetet fokuseras på åtgärder för de oskyddade trafikanterna. Åtgärder i form av låga hastigheter vid korsningspunkter ökar tillgängligheten för många personer med funktionsnedsättning.

Konsekvenser på övrig trafik

Vad gäller konsekvenser för övrig trafik är det i första hand arbeten i anslutning till övergångsställen och passager som riskerat att medföra trafikstörningar. De åtgärder som genomförts är emellertid lokaliserade på platser som inte bedömts ge några allvarliga konsekvenser och trafikstörningarna har varit relativt låga. Hastigheterna vid de ombyggda passagera har minskat och trafiksäkerheten ökat, bedömningen är att motorfordonstrafikens framkomlighet påverkats marginellt.

Konsekvenser för drift och underhåll

Åtgärderna kan i vissa fall medföra att kostnaderna för drift och underhåll ökar något. Exempelvis nya vägmärken och skyltar samt hastighetsdämpande åtgärder som behöver underhållas. I övrigt är kostnaderna för drift och underhåll ungefär samma som tidigare.

Projektets genomförande och tidsplan

Genomförandebeslut togs i trafiknämnden 2017-02-02. Föreslagna åtgärder skulle utföras under åren 2017-2019. Ett reviderat genomförandebeslut togs 2019-03-07 för att kunna

genomföra fler åtgärder. Bland annat kunde åtgärder vid Lindhagensplan inrymmas i projektet. Den sista åtgärden slutbesiktades i slutet av 2019.

Intressenthantering och kommunikation

Arbetena har kommunicerats med hjälp av byggskyltar och med anslag i portar. Vid större arbeten med många intressenter både externt och internt, har internt kommunikationsstöd använts.

Ekonomi

Trafiknämnden fattade 2017-02-02 genomförandebeslut för projektet till en beräknad investeringsutgift om 7 mnkr. 2019-03-07 tog nämnden ett reviderat genomförandeslut om 12 mnkr. Det reviderade genomförandebeslutet togs för att kunna åtgärda fler platser än tidigare planerat.

Utgiften för projektet slutade på 13,2 mnkr.

Sammanställning av projektets ekonomi:

Åtgärder vid GCM-passager	Utfall (mnkr)
Utredning och projektering	1,0
Byggherrekostnader inkl. byggledning och risk	0,6
Entreprenad	11,6
Summa	13,2

Projektet har en avvikelse på 1,2 mnkr. Detta beror till största del på ökade utgifter för åtgärder vid Lindarängsvägen och Valhallavägen.

Anledningarna till fördyring vid denna plats är flera. Förorenad mark, dålig överbyggnad och ökat arbete med VA är betydande delar. Bedömningen har varit att åtgärderna inom detta projekt inte haft den komplexiteten att regelrätt detaljprojektering varit nödvändig. Enklare handlingar har därmed tagits fram och då ökar risken att oförutsedda kostnadsposter uppstår i entreprenadskedet. Mot bakgrund av detta borde kontoret tagit större höjd för risk och oförutsett i genomförandebeslutet.